

«Алатау ардагері» - Талғар ауданында!

Тарихы тағылымға, бүіні берекеге, болашағы жарқын бастамаларға толы Талғар ауданына арналған «Алатау ардагері» газетінің арнайы нөмірін назарларыңызға ұсынамыз! Бұл шыарылымда ауданның әлеуметтік-экономикалық дамуы, денсаулық пен білім салалары, кәсіпкерлік бағыттағы жолы, ардагерлердің кейінгі ұрпаққа үлгі болақтық игі істері, аналар кеңесі туралы толғаныстары, жастар тірлігі, ұзақ өмір сүруді қатамасыз етудегі атқарылып жатқан игі істер кеңінен сөз болады.

Сонымен, Талғардың өткені мен бүіні, елдің еңсесін көтеру жолындағы жасампаз істері - арнайы нөмірімізде!

АЛАТАУ Ардагері

Үлкендер жолы – ұлық!

alm_obl_ardager@mail.ru

Алматы облыстық қоғамдық-саяси газеті

№45 (158) 23 қазан 2026 жыл

25 ҚАЗАН-РЕСПУБЛИКА КҮНІ

Рухты асқақтатқан айрықша мереке

Құрметті облыс ардагерлері және асыл аналар!

Сіздері еліміздің ең қастерлі мерекелерінің бірі – Республика күнімен шын жүректен құттықтаймын! Республика күні – тәуелсіздігіміздің бастауы, еліміздің еңсесін көтеріп, ұлттық рухымызды асқақтататын айрықша мереке. Бұл күн – ата-бабамыздың

азаттық жолындағы арман-мұратының орындалып, Қазақстанның дербес мемлекет ретінде қалыптасуына негіз болған тарихи күн.

Сіздер – елдің өсіп-өркендеуіне өлшеусіз үлес қосқан, өмірлік тәжірибесімен, еңбегімен және онегелі жолымен кейінгі ұрпаққа бағыт-бағдар беріп келе жатқан қадірлі буынсыздар. Сіздердің маңдай терлеріңіз, адал еңбектеріңіз бен елге деген сүйіспеншіліктеріңіз жас ұрпақ үшін әрдайым үлгі. Ұлттық құндылықтарды дәріптеп, бірлік пен ынтымақты нығайту жолындағы

еңбектеріңіз қоғамымыз үшін қашан да маңызды.

Осынау мерейлі мерекесі баршаңызға зор денсаулық, ұзақ ғұмыр, отбасыларыңызға амандық пен бақ-берсеке тілеймін! Еліміз тыныш, жұртымыз аман, тәуелсіздігіміз тұғырлы болсын! Әр шаңыраққа қуаныш пен шаттық орнап, Қазақстанымыздың абыройы асқақтай берсін! Республика күні құтты болсын!

Е.С. ПУРЫМБЕТОВ,

Алматы облысы Ардагерлер ұйымының төрағасы.

ДЕПУТАТТАР ЖҰМЫСЫ

ХАЛЫҚ МҮДДЕСІН ҚОРҒАУ ЖОЛЫНДА

Өңірдің әлеуметтік-экономикалық әлеуетін арттыру, тұрғындардың тұрмыс сапасын жақсарту жолында Талғар аудандық мәслихатының атқарған жұмыстары ауқымды болғаны анық. Жергілікті өкілді органның қызметі әрқашан халық пен билік арасындағы тығыз байланысты нығайтуға, өзекті мәселелерді жедел шешуге бағытталған болатын.

Мәслихаттың үйлесімді жұмыс істеуі үшін ұйымдастырушылық, құқықтық, ақпараттық-талдамалық және материалдық-техникалық жағдайлар толық қамтамасыз етілген еді. Сессиялар мен тұрақты комиссиялардың отырыстарын жоғары деңгейде өткізу, депутаттар мен атқарушы органдар арасындағы өзара іс-қимылды арттыру бағытында жүйелі шаралар атқарылды. Жақында бір мандатты аумақтық сайлау округтері бойынша жаңа депутаттар сайланып, өкілді органның қатары толықты.

Өңірдегі түйткілді мәселелерді шешу мақсатында жылдық жоспарға сай сессиялар мен тұрақты комиссиялардың отырыстары өткізіліп, маңызды шешімдер қабылданды. Отырыстарда бюджет, экономика, денсаулық сақтау, білім беру, экология, ауыл шаруашылығы, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық және жол құрылысы сияқты барлық негізгі салалар қамтылды. Барлық бастамалар алдымен тұрақты комиссиялардың отырыстарында жан-жақты талқыланып, содан кейін ғана сессия күн тәртібіне шығарылып отырылды.

Халық қалаулылары әр түрлі жұмыс топтарының, соның ішінде жер комиссиясы мен кәметке толмағандардың құқықтарын қорғау комиссиясының қызметіне белсене қатысты. Тұрғындармен кері байланысты күшейту мақсатында қала және ауылдық округ әкімдіктері ғимараттарында жеке қабылдаулар өткізіліп, азаматтардың өтініштері бойынша жауапты мекемелерге депутаттық сауалдар жолданды. Мемлекеттік нысандарды күрделі жөндеу, жол сапасы мен абаттандыру жұмыстары әрдайым қатаң бақылауда ұсталды.

Инфрақұрылымды дамыту бағытында да ауқымды істер атқарылды. Атап айтқанда, бірқатар ауылдардың бас жоспарлары, даму схемалары мен егжей-тегжейлі жоспарлау жобалары бекітіліп, ауданның болашақ келбеті айқындалды.

Сонымен қатар, ең шалғай жатқан Нұра ауылдық округіне газ құбырларын жүргізу жұмыстары басталып, тұрғындарды көгілдір отынмен қамтамасыз ету бағытында үлкен жобалар қолға алынды. Денсаулық сақтау саласы да назардан тыс қалмады: дәрігерлік амбулаториялар күрделі жөндеуден өтіп, жаңа медициналық нысандар салуға қажетті жер телімдері қарастырылды.

Қоғамдағы өзекті мәселелердің бірі – нашакорлықтың алдын алу және салауатты өмір салтын насихаттау бағытында құқық қорғау органдарымен бірлескен профилактикалық жұмыстар жүйелі түрде жүргізілді. Экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету, қоршаған ортаны қорғау және тұрмыстық қалдықтарды шығару сапасын арттыру арқылы бәсекелестік орта қалыптастыру шаралары да назарда болды.

Сегізінші шақырылған Талғар аудандық депутаттық корпусы аудан тұрғындарының әл-ауқатын көтеруге, әрбір елді мекеннің өркендеуіне және өңірдегі түйткілді мәселелердің шешілуіне бар күш-жігерін жұмсап, бұл бағыттағы жұмыстарын күні бүгінге дейін жалғастырып келді.

Талғар аудандық мәслихатының баспасөз орталығы.

Өңір тынысы

Талғардың толымды тірлігі – тұрақты дамудың айғағы

Әлеуметтік-экономикалық даму – кез келген өңірдің бүгінгі тыныс-тіршілігі мен ертеңгі әлеуетін айқындайтын басты көрсеткіштердің бірі. Бұл тұрғыдан алғанда, Талғар ауданының да жыл басынан бергі атқарған жұмыстары мен қол жеткізген нәтижелері өңірдегі оң өзгерістердің нақты көрінісін аңғартады. Экономиканы әртараптандыру, кәсіпкерлікті қолдау, инвестиция тарту, ауыл шаруашылығын дамыту, әлеуметтік саланы жетілдіру және халықтың әл-ауқатын арттыру бағытында жүйелі жұмыстар жүргізілуде.

2026 жылдың алғашқы алты айы аудан үшін жаңа міндеттер мен мүмкіндіктер кезеңі болды. Ауданның 2026–2030 жылдарға арналған даму жоспарында белгіленген басымдықтар кезең-кезеңімен жүзеге асырылып, экономикалық белсенділікті арттыруға бағытталған нақты шаралар қолға алынды.

Ең бастысы – бұл көрсеткіштердің ар жағында тұрғындардың тұрмыс сапасын жақсартуға бағытталған нақты еңбек, жаңа жобалар, жұмыс орындары мен елді мекендердің инфрақұрылымын дамытуға деген ұмтылыс бар. Сондықтан бірінші жартыжылдықтың қорытындысы – Талғар ауданының даму қарқынын саралап, алдағы міндеттерді айқындайтын маңызды кезең.

Осы мерзім ішінде жалпы бюджетке 57 864,8 млн.тенге салықтық түсімдер түсті. Оның ішінде республикалық бюджетке 31 589,5 млн.тенге, жергілікті бюджетке 26 275,2 млн.тенге түсімдер жиналды.

Ауданның агроөндірістік кешенінде 1,6 мыңға жуық ауыл шаруашылық құрылымдары тіркеліп, 11 мыңнан астам адам жұмыспен қамтылған. Ағымдағы жылдың қаңтар-маусым айларында жалпы ауыл шаруашылығы өнімдерінің жиынтық көлемінің құны 21 028,2 млн. теңгені құрады.

Қазіргі уақытта ауыл шаруашылығы дақылдарының күтіп-баптау жұмыстары жүргізілуде. Суару маусымының 3-ші кезектегі суаруы жүргізілуде, суару жүйелерінің жұмысы тұрақты бақылауда, магистральдық және шаруашылықаралық каналдар арқылы ауыл шаруашылығы дақылдары сумен үздіксіз қамтамасыз етілуде.

4 238 гектар алқаптағы көпжылдық шөптердің екінші шабу кезеңі аяқталып, гектарына орта есеппен 50 центнер өнім алынып, 42 190 тонна пішен-деме бастырылды.

1 704 гектар күздік дәнді дақылдарды ору жұмыстары жүргізілуде. Бүгінгі күнге дейін 975 гектар алқап орылып, орташа өнімділігі гектарына 20 центнерді құрап, 1 950 тонна өнім жиналды.

Өткен жылмен салыстырғанда мал өндіру көрсеткіштерінің динамикасы өсуде.

Ағымдағы жылдың қаңтар-маусым айларында 6,0 мың тонна ет, 18,8 мың тонна сүт, 17,5 млн. дана жұмыртқа өндірілді.

Шаруашылықтардың барлық санаттарында 31,9 мың бас ірі қара, 111,7 мың бас қой мен ешкі, 15,6 мың бас жылқы, 498 бас шошқа, 346 бас түйе, 283,5 мың бас құс тіркелген.

Өнеркәсіп орындарымен өндірілген өнім көлемі 71 840,8 млн.теңгені құрады. Жыл басынан бері ауданда 2 жаңа өндірістік нысан және 1 өндіріс кеңейту жобасы іске қосылды.

Шағын және орта кәсіпкерлік субъектілерінің белсенді саны – 22 845, бұл салада 51 334 адам жұмыспен қамтылған.

Жыл басынан бері ауданда сауда және қызмет көрсету саласының 11 нысаны пайдалануға берілді. Жаңа нысандар қатарында дүкендер, мейрамхана, сауда нүктесі, көлік жуу орны, сондай-ақ көпфункционалды сауда кешені бар.

Ауданда 38 туристік объектілер қызмет көрсетеді. Оларда 497 адам жұмыспен қамтылған.

Негізгі капиталға тартылған инвестицияның көлемі 76 239,0 млн.теңгені құрады.

Оның ішінде ауылшаруашылығы саласында 19 964 млн.теңгені құрайтын, 425 адам жұмыс орнымен қамтамасыз ететін, жаңа 3 жоба іске асырылуда.

Өнеркәсіп саласы бойынша 697,0 млрд теңгеге жалпы 38 ірі инвестициялық жобалар жүзеге асырылуда. Оның ішінде ағымдағы жылы 19,4 млрд теңгеге 6 жобаны аяқтау жоспарлануда, оларда 330 жұмыс орны құрылады.

Қалған жобалар бойынша жобалық-сметалық құжаттама әзірленуде, кейбірінде құрылыс-монтаж жұмыстары басталды.

46 елді мекеннің 44-де су жүйесі орта-

лықтандырылған. 2024 жылдан бері Бесағаш (оңтүстік бөлігі), Кіші Байсерке, Ақдала ауылдарының су құбыры жүйесін салу жұмыстары аясында 83 шақырым су желілері салынуда.

Ауданда 61 білім беру нысандары, оның ішінде 2 мектепаралық оқу-өндірістік мекеме, 5 мектептен тыс қосымша білім беру мекемесі, 1 облыстық мектеп-интернат жұмыс жасайды. 55 939 оқушы білім алууда. Ауданда үш ауысыммен оқитын 3 мектеп бар.

Үш ауысымды мектептерді жою мақсатында, 2025–2026 жылдары «Жайлы мектебі» бағдарламасы бойынша үш ауысымды оқытуға көшудің санын жою және алдын алу мақсатында «Айғаным» шағын ауданында, Төңкеріс, Жалғамыс, Талдыбұлақ, Тұздыбастау, Жана-лық және Қызыл Ту ауылдарында мектептер салынып, қолданысқа берілді.

43 мектепте инклюзивті білім беруге жағдай жасалған. Инклюзивті білім берумен 366 бала қамтылған, 45 мектепте 349 оқушы үйден оқытылады.

Жалпы білім беретін мектептерде 5 048 педагог жұмыс істейді. 1 349 педагог аттестатталды.

Педагог кадрларының жетіспеушілігі де бар екені анық. Орыс тілінде білім беретін химия, физика, математика, биология пәндерінен 11 педагог жетіспейді. Жетіспейтін пән мұғалімдерімен қамтамасыз ету үшін педагогтарды қайта даярлау курстарынан өткізу жұмыстары жүргізілді.

Ауданда барлығы 188 мектепке дейінгі ұйым жұмыс істейді.

Аудан тұрғындарына 1 аудандық орталық

шаңғы трассалары, 1 жабық хоккей алаңы, 5 спорт мектебі және 24 спорттық объектілері халыққа қызмет көрсетуде.

Аудан тұрғындарына 18 мәдениет ошақтары қызмет көрсетеді. Мәдениет үйлерінде 200 аса іс – шара ұйымдастырылды.

Қорыта айтқанда, Талғар ауданындағы 2026 жылдың алғашқы алты айындағы әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштер өңірдің даму қарқыны тұрақты екенін аңғартады. Экономиканың негізгі салаларындағы өсім, кәсіпкерліктің жандануы, әлеуметтік нысандардың дамуы мен тұрғындардың әл-ауқатын арттыруға бағытталған жұмыстар – ауданның болашаққа нық қадам басып келе жатқанын көрсетеді.

Алдағы кезеңде де басты міндет – қол жеткізген нәтижелерді еселеп, экономикалық мүмкіндіктерді тиімді пайдалану, жаңа жұмыс орындарын ашу, инфрақұрылымды жетілдіру және халыққа көрсетілетін әлеуметтік қызметтердің сапасын арттыру. Бұл бағыттағы жүйелі жұмыстар Талғар ауданының әлеуетін одан әрі арттырып, тұрғындар үшін қолайлы әрі тұрақты өмір сүру ортасын қалыптастыруға мүмкіндік береді.

Ең бастысы, ауданның бүгінгі жетістігі – нақты жоспар мен жүйелі жұмыстың нәтижесі. Ал бұл жұмыстардың жалғасы Талғардың әлеуметтік-экономикалық тұрғыдан қуатты, тұрғындары үшін жайлы әрі болашағы зор өңір ретінде қалыптасуына негіз болмақ.

Аудандық әкімдіктің баспасөз қызметі.

● АУДАНДЫҚ ҰЙЫМ ЖҰМЫСЫ

Ұрпақтар сабақтастығы жолымен

Талғар ауданы ардагерлер кеңесі ауданның қоғамдық-әлеуметтік өміріне белсене араласып, өскелең ұрпақты тәрбиелеу, патриоттық құндылықтарды дәріптеу, мәдени-рухани іс-шараларға қолдау көрсету бағытында бірқатар жұмыстар атқарды. Өткен кезеңде ардагерлердің бастамасымен аудан көлемінде түрлі кездесулер, патриоттық сабақтар, спорттық жарыстар, мәдени іс-шаралар және әлеуметтік қолдау жұмыстары жүргізілді.

Жалпы ауданымызда бүгінгі таңда зейнеткер саны 28160. Оның ішінде Ұлы Отан соғысынан елге оралып, қайтыс болған мүгедектердің әйелдері 12, Ұлы Отан соғысы мүгедектеріне теңестірілген мүгедектер саны 89, Ұлы Отан соғысына қатысқандарға теңестірілген 22 адам, тыл ардагерлері бүгінгі таңда 526 адам, Ауған соғыс ардагерлері 158 адам, Чернобыль атом электр станциясының апатына қатысқандар 42 адам, Тәжік-Ауған шекарасындағы бітімгершілік батальонында болғандар 57 адам, Таулы Карабах бітімгершілік батальонында 10 адам, Иракта болған 2 адам, Иранда болған 1 адам, барлығы 943 ардагер жауынгерлер бар.

Ардагерлер кеңесінің мүшелері «Асыл Ана», «Алатау жастары» аудандық аналар кеңесі, жастар ресурстары, қоғамдық келісім, белсенді ұзақ өмір орталығы, Семей полигоны секілді бірлестіктермен бірлесіп жұмыс атқарудамыз.

Ардагерлер, аналар, қоғамдық келісім, жастар ұйымдарының қоғам өміріндегі алатын орны ерекше. Себебі ұйым, ардагерлердің мұң-мұқтажымен жағдайлары ұсыныс пікірлері, талап арыздары мен өтініштері және де олардың тыныс тіршіліктерін басты назарда ұстайды. Атап айтқанда, жылдық бағдарламалар аясында атқарылған жұмыстар сараланып, сол жұмыстарда кеткен кемшіліктер мен олқылықтар талқыланып, келешекте оң шешімін табуға мән беріледі. Қабылданған іс-шаралар мен жоспарлар бағдарламалар ау-

дан әкімшілігімен келісе отырып, аудан мен ауылдың әлеуметтік тіршілік жағдайларымен байланыстырылады.

Сондай-ақ Талғар ауданында ардагерлер ұлтаралық келісім аясында 54 басқа ұлт өкілдерінің арасында жұмыс атқаруда.

Ұрпақты салауаттылыққа бейімдеу барысында «Дін-тәрбие діңгегі», «Тарихыңды таны, тұлғанды құрметте» тақырыбында танымдық шаралар мектептер мен колледждерде жоспарлы түрде өтуде.

«Ақылды қария – ағып тұрған дария» деп, ежелден қарттарын құрметтеген, бабалар дәстүрін бойларына мол сіңірген, көкейлеріне түйгені бар ардагерлер- біздің баға жетпес қазынамыз. Аудан мектептерінде «Ата-бабалар дәстүрі-ұрпаққа аманат» атты сыныптан тыс тәрбие сағаттары өтуде.

Бастауыш ардагерлер ұйымының төрағалары, «Асыл ана» қоғамдық бірлестіктері, жастар ресурстары, қоғамдық келісім ұйымдары, белсенді ұзақ өмір бірлестігі, ауыл ақсақалдары, тұрғылықты жердегі ел ішіндегі әлеуметтік мәселелерге, атап айтқанда, жол, жарық, көгалдандыру, ауыз су мәселелері мен халық арасындағы жиі кездесетін дау-дамайға дейін араласып, ауыл әкімдеріне дөнекерлік қызмет атқаруда.

Қай дәуірде болмасын қоғамның дамуы, ұлттың болашағы ең алдымен аналардың қолында болған. Себебі, ол тек бала тәрбиелеуші ғана емес, аял ұрпаққа ізгілік дәннн себуші, мәдениет пен дәстүрді жалғастырушы, адамгершіліктің алтын діңгегі бола

білген. Аналарды қадірлеу, олардың мәртебесін көтеру-елдің өркендеуінің, ұрпақтың бақытты болашағының басты шарты болып қала бермек.

Жыл бойындағы жұмыстардың барлығы зейнеткерлердің қоғамдық жұмыстарға қатысу белсенділігін арттыруға, жастарымызға, ата-бабаларымыздың патриоттық, еңбектегі озық тәжірибелерін насихаттауға бағытталды. Қоғамдағы тұрақтылықты нығайту, жастарды тәрбиелеу, отбасылық құндылықтарды дәріптеу, азаматтық белсенділікті арттыру бағытында ауқымды жұмыстар атқарылды. Ардагерлердің бастамасымен аудан көлемінде түрлі кездесулер, спорттық жарыстар, мәдени және әлеуметтік қолдау, жұмыстары бағытында көптеген іс-шаралар ұйымдастырылып, ұлттық құндылықтарды дәріптеуге баса көңіл бөлінді. Сонымен бірге аудан көлеміндегі ардагерлер ұйымдары

патриоттық тәрбие, қоғамдық келісім, ұлттық бірлікті нығайту ісіне айрықша атсалысып келеді.

Бабаларымыздың «Қариясы бар үйдің қазынасы бар», «Атаңнан бота қалғанша бата қалсын», «Түбіріне қарай бұтағы, тегіне қарай ұрпағы», «Өнеге жақсы болса өріс кеңейеді», «Жердің көркі дәрия, елдің көркі қария» деген қанатты сөздері дәлел. Өмірді көрген ақсақалы бар ел қашан да жөнсіздікке жол бермеген.

Орталық кеңестің, болашаққа бағдар, рухани жаңғыру мақсатына сәйкес «Бабалар аманаты (ұлттық кодымыз, салт дәстүр туралы) «Отбасы алтын ұя» (отбасы құндылықтары, ата-анаға құрмет), «Ағаның ақылы» (патриоттық тәрбие, туған жер тағы басқа) «Дәнекер» жобасын кеңінен насихаттау жұмысын міндеттерін айтқан жөн. Елімізде «Болашаққа бағдар» бағдарламасы аясында «Ата-баба дәстүрі-ұрпаққа аманат» жобасы бойынша «Ұлт болам десең, бесігіңді түзе», «Атадан өсиет, анадан қасиет», «Ел болашағы-жастар» атты танымдық шаралар, бастауыш ардагерлер ұйымдары мен аналар кеңестері, қоғамдық келісім кеңесі, жастар ресурстары арасында әр түрлі салт-дәстүрлер, қойылымдар арқылы, ауыл ақсақалдары мен әжелердің және жастардың қатысуымен өткізіледі.

Ұрпақты салауаттылыққа бейімдеу барысында «Дін – тәрбие діңгегі», «Тарихыңды таны-тұлғанды құрметте» - тақырыбында танымдық шаралар мектептер мен колледж-

дерде жоспарлы түрде өтуде. Аудан мектептерінде сол сияқты «Ата-бабалар дәстүрі-ұрпаққа аманат» атты сыныптан тыс тәрбие сағаттары да жылда өтуде.

Жалпы, ақсақалдар, әжелер, аналар, этностар, «Жастар» ұйымының мүшелері ауданымыздың әлеуметтік – экономикалық, қоғамдық өміріне қосқан үлестері мол. Оның ішінде ұрпақ тәрбиесінде, жастарға ұлттық тәрбие, салт-дәстүрді насихаттауда жергілікті жерлердегі мектептерде ел бірлігі мен ынтымақтастығын қалыптастыруда атқарып жүрген жұмыстары жеткілікті. Көпті көріп көңілге тоқыған қариялар, жас ұрпақтың зердесіне жеткізуге ұлттық сананы дамытып, заманға қарай жаңғыртсақ ел арасындағы бірлікпен ынтымақ күшейеді.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Адал адам-Адал еңбек-Адал табыс» идеясын жүзеге асырудың жолдарын ұрпақтар сабақтастығы арқылы ғана біз қоғамда еңбек мәдениетін қалыптастырып, Отанға деген шынайы сүйіспеншілікті тәрбиелей аламыз. «Жастарға жол беру-тарихты тірілту, болашақты бекемдеу, жастарға сенім арту, қолдау көрсету-елге жасалған ең үлкен табыс десем, қателеспеймін.

«Келісіп пішілген тон келте болмас»-деп, ата-бабаларымыз айтқандай, бастауыш ардагерлер ұйымының төрағалары, «Асыл ана» және аналар кеңесі қоғамдық бірлестіктері, жастар ресурстары, қоғамдық келісім ұйымдары, белсенді ұзақ өмір бірлестігі, Семей полигон бірлестігі, ауыл ақсақалдары тұрғылықты жеріндегі ел ішіндегі әлеуметтік мәселелерге дейін араласып, ауыл әкімдеріне медиаторлық қызмет атқаруда.

Алдағы уақытта осы бағыттағы жұмысымыз өз жалғасын таба беретін болады.

Матан БЕКБОСЫНОВ,
Талғар аудандық ардагерлер кеңесінің төрағасы.

● ТӘРБИЕ МӘСЕЛЕСІ

ҰЛТ БОЛАШАҒЫНЫҢ НЕГІЗІ

Бүгінгі қоғам алдында тұрған ең маңызды міндеттердің бірі – білімді ғана емес, бойында адамгершілік құндылықтары қалыптасқан, елінің болашағына жауапкершілікпен қарайтын, заңды құрметтейтін және қоғамдық ортада өз орнын таба білетін азамат тәрбиелеу. Себебі сапалы білім мен саналы тәрбие қатар жүргенде ғана елдің тұрақты дамуына негіз болатын тұлға қалыптасады.

Осы бағытта Талғар ауданындағы білім беру ұйымдарында тәрбие жұмысы мемлекеттік саясаттың негізгі басымдықтарымен сабақтастықта жүйелі түрде жүргізілуде. Бүгінде тәрбие жұмысының мазмұны тек мектеп қабырғасындағы іс-шаралармен шектелмей, баланың қауіпсіздігі, құқықтық мәдениеті, отбасымен байланысы, бос уақытын тиімді ұйымдастыруы, патриоттық және азаматтық ұстанымын қалыптастыру сияқты көшенді бағыттарды қамтиды.

2025–2026 оқу жылынан бастап тәрбие жұмысының негізгі өзегіне айналған «Адал азамат» бір тұтас тәрбие бағдарламасы алты негізгі құндылыққа негізделеді. Олар – тәуелсіздік және отаншылдық, бірлік және ынтымақ, әділдік және жауапкершілік, заң және тәртіп, еңбекқорлық және кәсіби біліктілік, жасампаздық және жаңашылдық.

Бұл құндылықтар Талғар ауданындағы білім беру ұйымдарының күнделікті тәрбие жүйесіне енгізіліп, сынып сағаттары, пікір таластар, кездесулер, қоғамдық және әлеуметтік жобалар, спорттық-мәдени іс-шаралар, еріктілік бастамалары арқылы жүзеге асырылуда.

АДАЛ АЗАМАТ – САНАЛЫ ҰРПАҚ

«Адал азамат» идеясының негізгі мәні – оқушыға белгілі бір құндылықтарды айтып қана қою емес, сол құндылықтарды күнделікті өмірде ұстануға үйрету.

Осы тұрғыдан алғанда, мектептегі тәрбие жұмысының басты нәтижесі өткізілген іс-шаралардың санымен емес, баланың мінез-құлқындағы, азаматтық ұстанымындағы өзгеріспен өлшенуі тиіс.

Талғар ауданында оқушыларды қоғамдық өмірге белсенді араластыруға, олардың бастамаларын қолдауға, еңбекке, жауапкершілікке және отансүйгіштікке баулуға ерекше мән беріледі. «Таза Қазақстан», «Еңбек адамы», «Заң және тәртіп» бағыттары да осы тәрбиелік жүйенің өзара сабақтас бөліктері ретінде қарастырылады.

Атап айтқанда, экологиялық акциялар мен сенбіліктер арқылы бала қоршаған ортаға жауапкершілікпен қарауды үйренсе, еңбекке бағытталған жобалар адал еңбектің қадірін түсінуге мүмкіндік береді. Ал патриоттық және

тарихи-танымдық іс-шаралар туған жерге деген сүйіспеншілікті қалыптастырады.

Мектеп пен ата-ана арасындағы ынтымақстық та осы жұмыстың маңызды бөлігі. Өйткені баланың тәрбиесі тек білім беру ұйымының емес, ең алдымен отбасы мен қоғамның ортақ жауапкершілігі. Сондықтан ата-аналармен профилактикалық кездесулер, педагогикалық қолдау жұмыстары, қауіпсіздік мәселелері бойынша түсіндіру шаралары тұрақты түрде ұйымдастырылуда.

«ҚАЗАҚСТАН БАЛАЛАРЫ»: БАЛАНЫҢ ҚАУІПСІЗДІГІ МЕН ӨЛ-АУҚАТЫ – БАСТЫ НАЗАРДА

2026 жылы балалық шақ саласындағы мемлекеттік саясатта жаңа кезең басталды. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2026 жылғы 29 қаңтардағы №56 қаулысымен 2026–2030 жылдарға арналған «Қазақстан балалары» тұжырымдамасы бекітілді. Құжат баланың қауіпсіздікке, білім алуға, денсаулыққа, отбасына және әлеуметтік қорғауға деген құқықтарын қамтамасыз етуге бағытталған бірыңғай мемлекеттік тәсілді қалыптастырады. (Әділет)

Тұжырымдама 158 іс-шара мен 10 негізгі индикаторды қамтиды. Оның басты мақсаты – әрбір бала үшін қауіпсіз орта қалыптастыру,

құқықтарының бұзылуының алдын алу, психологиялық қолдауды күшейту, инклюзивті ортаны дамыту және баланың жеке қажеттіліктеріне сәйкес қолдау көрсету.

Бұл міндеттер Талғар ауданындағы тәрбие жұмысының мазмұнымен тікелей сабақтас. Мектеп – баланың күн сайын болатын негізгі әлеуметтік ортасы болғандықтан, мұнда қауіпсіздік мәдениетін қалыптастыру, буллинг пен зорлық-зомбылықтың алдын алу, құқықтық сауаттылықты арттыру және психологиялық қолдау көрсету жұмыстары ерекше маңызға ие.

Сондықтан қазіргі тәрбие жүйесі баланы тек тәртіпке шақырумен шектелмей, оның мәселесін ерте анықтауға, тыңдауға, түсінуге және қажет болған жағдайда тиісті мамандардың көмегіне бағыттауға негізделуі қажет.

«ЗАҢ ЖӘНЕ ТӘРТІП» – ҚҰҚЫҚТЫҚ МӘДЕНИЕТТІ ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ НАҚТЫ ТЕТІГІ

Талғар ауданындағы тәрбие саласындағы маңызды бағыттардың бірі – «Заң және тәртіп» жобасы.

Мемлекет басшысының тапсырмасына сәйкес Талғар ауданында аталған жоба пилоттық режимде 10 мектеп пен 3 колледжде жүзеге асырылды. Жобаға құқық қорғау органдарында қызмет атқарған 13 тәлімгер тартылып, білім алушыларға профилактикалық сабақтар өткізілді. Оқу материалдары Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігі мен Бас прокуратураның бірлесуімен әзірленді.

Бұл – Талғар ауданының тәрбие саласындағы тәжірибесінің маңызын көрсететін нақты мысал.

Жобаның басты ерекшелігі – құқықтық тәрбиені теориялық түсіндірумен шектемей, балаларға өмірлік жағдайларда дұрыс шешім қабылдауға, өз әрекетінің салдарын түсінуге, заң талаптарын білуге және құқық бұзушылықтан сақтануға үйрету.

2026 жылғы қаңтарда «Адал азамат» бағдарламасы аясында еліміздің мектептері мен колледждерінде «Заң және тәртіп» айлығы өткізіліп, оның шеңберінде полиция қызметкерлерімен қауіпсіздік сабақтары, құқықтық кездесулер, ата-аналар жиналыстары, прокуратура, сот және полиция өкілдерімен кездесулер ұйымдастырылды.

Талғар ауданындағы пилоттық жобаның тәжірибесі жасөспірімдер арасындағы құқық бұзушылықтың алдын алуда білім беру ұйымы – отбасы – құқыққорғауоргандары – қоғам арасындағы өзара байланыстың маңыздылығын көрсетті.

Бұл бағытта алдын алу жұмыстарының ерте басталуы аса маңызды. Бала құқық бұзушылық жасағаннан кейін ғана әрекет ету емес, оның себебін алдын ала анықтап, бос уақытын тиімді ұйымдастыру, әлеуметтік ортасын бақылау, ата-анамен байланысын күшейту және психологиялық қолдау көрсету – қазіргі тәрбие жұмысының негізгі міндеттерінің бірі.

2026–2027 оқу жылында құқықтық мәдениетті одан әрі күшейту мақсатында 5–7-сыныптарға «Конституция негіздері», 8–11-сыныптарға «Заң және тәртіп» курстарын енгізу қарастырылған. Сонымен қатар «Жеке қауіпсіздік» курсы балалардың түрлі жағдайларда қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын қалыптастыруға бағытталды.

ТӘРБИЕ – БАРШАҒА ОРТАҚ МІНДЕТ

Қазіргі кезеңде мектептегі тәрбие жұмысын бір ғана тәрбие ісі жөніндегі орынбасардың немесе сынып жетекшісінің міндеті ретінде қарастыру дұрыс емес. Баланың тұлға болып қалыптасуына мұғаліммен қатар ата-ана, құрдастары, қоғамдық орта, ақпараттық кеңістік және жалпы қоғам әсер етеді.

Сондықтан Талғар ауданындағы тәрбие жұмысының негізгі бағыты – осы субъектілердің өзара байланысын күшейту.

Балаға «заңды сақта» деп айту жеткіліксіз. Ол заңның не үшін қажет екенін түсінуі керек. «Адал бол» деген ұрнаннан гөрі адалдықтың күнделікті өмірдегі нақты үлгісін көрсету маңызды. «Отанды сүй» деген сөзден бөлек, туған жеріне пайдалы іс жасауға мүмкіндік беру қажет.

Осы тұрғыдан алғанда, тәрбие жұмысының заманауи моделі – сөзден іске көшу.

Талғар ауданындағы білім беру ұйымдарында жүзеге асырылып жатқан «Адал азамат», «Заң және тәртіп», «Таза Қазақстан», еңбек және патриоттық тәрбие бағыттары бір мақсатқа тоғысады. Ол – өз құқығы мен міндетін білетін, заңды құрметтейтін, еңбекті бағалайтын, қоршаған ортаға жауапкершілікпен қарайтын, елінің болашағына бей жай қарамайтын азамат қалыптастыру.

Бүгінгі бала – ертеңгі қоғамның мүшесі. Сондықтан оның бойына жауапкершілік, әділдік, еңбекқорлық және отансүйгіштік құндылықтарын сіңіру – тек білім беру саласының емес, бүкіл қоғамның ортақ міндеті.

Талғар ауданындағы тәрбие жұмысының басты ұстанымы да-осы, сапалы біліммен қатар саналы ұрпақ тәрбиелеу. Өйткені білімді адам қоғамды алға сүйейді, ал тәрбиелі әрі адал азамат елдің болашағын қалыптастырады.

Марал ТУЫСҚАНОВА,
Талғар ауданы білім бөлімінің бас маманы.

ДЕНСАУЛЫҚ – ЕЛ БАЙЛЫҒЫ

Адам өміріндегі ең қымбат қазына – денсаулық. Халықтың дені сау болуы елдің әлеуметтік әл-ауқаты мен қоғамның тұрақты дамуының маңызды көрсеткіштерінің бірі. Сондықтан денсаулық сақтау саласын жетілдіру, медициналық көмектің сапасы мен қолжетімділігін арттыру – мемлекет назарындағы маңызды бағыттардың бірі.

Бүгінде медицина саласында заманауи технологиялар енгізіліп, медициналық қызмет көрсету сапасын арттыруға, аурудың алдын алуға және халықтың өмір сүру ұзақтығын ұлғайтуға бағытталған жұмыстар жүргізілуде. Әсіресе алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетудің сапасын жақсарту, профилактикалық тексерулерді күшейту және тұрғындардың өз денсаулығына деген жауапкершілігін арттыруға ерекше мән берілуде.

Денсаулық сақтау – тек дәрігерлер мен медицина қызметкерлерінің ғана міндеті емес. Бұл – бүкіл қоғамға ортақ жауапкершілік. Аурудың алдын алып, салауатты өмір салтын қалыптастыру, дұрыс тамақтану мен дене белсенділігін арттыру арқылы әр адам өз денсаулығын сақтауға үлес қоса алады.

Төменде Талғар ауданы денсаулық саласының тыныс-тірлігін оқырман назарына ұсынып отырмыз.

ЗАМАНАУИ МЕДИЦИНА - ӨЗ АУДАНЫҢДА

Бүгінде Талғар аудандық орталық ауруханасында ауқымды жаңғырту жұмыстары кезең-кезеңімен жүргізіліп келеді. Жаңа медициналық жабдықтар, хирургия мен диагностиканың дамуы, перзентхана және балалар бөлімшелерінің жаңартылуы, пациенттер мен медицина қызметкерлеріне қолайлы жағдай жасау – осы өзгерістердің барлығы бір мақсатқа бағытталған. Ол – Талғар ауданының тұрғындарына сапалы медициналық көмекті барынша қолжетімді ету.

Заманауи денсаулық сақтау дегеніміз – тек жаңа ғимараттар мен қымбат медициналық құрал-жабдықтар емес. Ең бастысы – ауруды дер кезінде анықтап, қажетті көмекті уақытында көрсету және адамның қалыпты өмірге тезірек оралуына мүмкіндік беру.

Сондықтан соңғы жылдары Талғар аудандық орталық ауруханасын дамыту жұмыстары кешенді түрде қолға алынған. Инфрақұрылым мен материалдық-техникалық база қатар жаңартылып, диагностика мен емдеудің заманауи тәсілдері енгізілуде. Сонымен бірге медицина мамандарының кәсіби мүмкіндіктерін кеңейтуге де баса мән беріліп отыр.

ЖАҢҒЫРТУ ЖОЛЫНДАҒЫ ҮЛКЕН ҚАДАМ

Талғар аудандық орталық ауруханасындағы өзгерістер жылдар бойы қордаланған мәселелерді шешуден басталды. Медициналық нысандарды жөндеу, инженерлік желілерді жаңарту, жиһаздар мен медициналық жабдықтарды, диагностикалық құрылғыларды заман талабына сай жетілдіру қажет болды.

Аурухана «A-Class Medical» ЖШС-нің сенімгерлік басқаруына өткеннен кейін жаңғырту жұмыстары кезең-кезеңімен қолға алынды. Күрделі және ағымдағы жөндеу жүргізіліп, ауылдық жерлердегі медициналық нысандардың жағдайы жақсартылды. Жылу және электр жүйелері жаңартылып, жаңа медициналық техника мен қажетті құрал-жабдықтар сатып алынды.

Осы жұмыстардың маңызды бағыттарының бірі – аурухананың техникалық базасын ауқымды түрде жаңарту болды. Бүгінгі медицинада дәрігердің білімі мен тәжірибесінен бөлек, дертті дәл анықтап, тиімді ем жүргізу үшін заманауи әрі сенімді медициналық құралдар қажет.

Қазір Талғар аудандық орталық ауруханасының диагностикалық және емдеу мүмкіндіктері едәуір артты. Компьютерлік томография, ультрадыбыстық және рентгендік зерттеу құрылғылары, заманауи зертханалық және эндоскопиялық жабдықтар қолданысқа енгізілді. Операциялық бөлмелер мен стационар бөлімшелері де қажетті медициналық техникамен жабдықталды.

2026 ЖЫЛ: ЖАҢҒЫРТУ ЖҰМЫСТАРЫ ЖАЛҒАСУДА

Аурухананың материалдық-техникалық базасын жетілдіру алғашқы ірі инвестициялармен шектелген жоқ. Бұл бағыттағы жұмыстар жүйелі түрде жалғасып келеді.

2026 жылы «A-Class Medical» ЖШС Талғар аудандық орталық ауруханасына медициналық құрал-жабдықтар сатып алу үшін қосымша 150 млн теңгеге жуық қаражат бөлі.

Қажетті жабдықтардың тізімі әр бөлімшенің нақты сұранысына қарай жасалды. Жаңа медициналық техника ең алдымен балалар бөлімшесіне, перзентханаға, хирургия және травматология қызметтеріне бағытталды.

Бұл – аурухана жұмысының аса маңызды бағыттары. Баланың денсаулығы, ана мен нәрестенің қауіпсіздігі немесе шұғыл хирургиялық көмек туралы сөз болғанда әр минут маңызды және мұндай жағдайда медициналық техниканың сапасы мен мүмкіндігі дәрігерлердің жедел әрі тиімді көмек көрсетуіне тікелей ықпал етеді.

Бөлімшелерді заманауи медициналық техникамен кезең-кезеңімен қамту дәрігерлердің жұмыс жағдайын жақсартып қана қоймай, көрсетілетін медициналық көмектің аясын кеңейтуге және оның сапасын арттыруға мүмкіндік береді.

ХИРУРГИЯДАҒЫ ЖАҢА МҮМКІНДІКТЕР

Талғар аудандық орталық ауруханасын дамытудың басым бағыттарының бірі – хирургия қызметін жетілдіру.

Бүгінде ауруханада аз инвазивті емдеу тәсілдері мен лапароскопиялық хирургия кеңінен дамып келеді. Сонымен қатар травматология және буындарды эндопротездеу бағыттары жетілдіріліп, күрделі хирургиялық араласулардың жаңа түрлері игерілуде. Атап айтқанда, ойылу жараларын тері-фасциялық қиықтармен жабу, сан ампутациясынан кейінгі тұқылдың ақауын қалпына келтіру оталары жасалады. Тізе буынын сақтай отырып, аяқтың төменгі бөлігіне ампутация жасау әдісі де қолданылады. Бұдан бөлек, тері арқылы холецистостомия және холангиостомия, бауыр абсцестерін пункциялық жолмен дренаждау, аз инвазивті гастро-

стомия сияқты емдік шаралар жүргізіледі. Қан тамырлары хирургтарымен бірлесіп баллонды ангиопластика жасалады. «Roscus Moscow» мамандарымен ынтымақтастық аясында ультрадыбыстық бақылаумен шеткері жүйкелерге блокада жасау тәсілі қолданылады. Сондай-ақ гидроактивті таңғыштар пайдаланылады, буындарға эндопротез орнатылады, эндоскопиялық инъекциялық гемостаз және өңештің варикозды кеңейген веналарын эндоскопиялық лигирлеу жүргізіледі. «Privat clinic» қан тамырлары хирургтарымен бірлесіп қолқа аневризмасының қатпарлануы кезінде аортобифеморальды шунттау отасы да жасалады. Заманауи лапароскопиялық құрылғылар бірқатар операцияны үлкен тілік жасамай, шағын тесіктер арқылы орындауға мүмкіндік береді. Мұндай әдіс отаның ағзаға түсіретін салмағын азайтып, пациенттің операциядан кейін тезірек қалпына келуіне ықпал етеді.

Хирургтер заманауи құрал-саймандармен және операциялық жабдықтармен қамтылған. Сондай-ақ ауруханада операция кезінде қажетті аймақтың рентгендік кескінін бірден алуға мүмкіндік беретін жылжымалы C-arm жүйесі бар. Бұл құрылғы әсіресе травматология мен ортопедияда кеңінен қолданылады.

Әрбір сәтті операцияның артында тек заманауи техника емес, тұтас медициналық ұжымның еңбегі тұр. Бұл – аурухананың бас дәрігері бастаған хирургтер, травматологтар, анестезиолог-реаниматологтар, операциялық мейіргерлер, диагностикалық қызмет мамандары мен орта буын медицина қызметкерлерінің бірлескен жұмысының нәтижесі.

Дәрігерлердің кәсіби тәжірибесі мен заманауи техникалық мүмкіндіктердің үйлесуі аудандық ауруханада осыдан бірнеше жыл бұрын негізінен ірі медициналық орталықтарда ғана қолжетімді болған күрделі емдеу тәсілдерін кезең-кезеңімен енгізуге жол ашып отыр.

ДӘЛ ДИАГНОСТИКА-ДЕР КЕЗІНДЕ ЕМДЕУДІҢ НЕГІЗІ

Аурухананы жаңғыртудың тағы бір маңызды бағыты – диагностикалық қызметті дамыту.

Компьютерлік томографтың іске қосылуы түрлі аурулар мен патологиялық жағдайларды жедел әрі нақты анықтау мүмкіндігін едәуір кеңейтті.

Эндоскопиялық диагностикаға да ерекше көңіл бөлініп отыр. Ауруханада фиброгастродуоденоскопия (ФГДС) және колоноскопия жүргізіледі. Бұл зерттеулер асқазан-ішек жолдарының жағдайын бағалауға, патологиялық өзгерістерді ерте анықтауға және пациентке әрі қарай қандай ем қажет екенін айқындауға мүмкіндік береді.

Эндоскопиялық қызметті дамыту ауруларды ерте анықтау тұрғысынан аса маңыз-

ды. Дерт неғұрлым ерте анықталса, емді дер кезінде бастауға және ауыр асқынулардың алдын алуға мүмкіндік соғұрлым жоғары болады.

Сондықтан ауруханаға алынған әрбір жаңа медициналық құрылғы – жай ғана техникалық қорды толықтыру емес. Бұл – ауданның мыңдаған тұрғыны үшін сапалы диагностика мен емнің жаңа мүмкіндіктеріне жол ашу.

ҚАМҚОРЛЫҚ ӨМІРДІҢ АЛҒАШҚЫ КҮНІНЕН БАСТАЛАДЫ

Талғар аудандық орталық ауруханасын дамытуда ана мен бала денсаулығын қорғауға ерекше мән беріледі.

Перзентхана мен балалар бөлімшесінің материалдық-техникалық базасы кезең-кезеңімен нығайтылып келеді. Бұған дейін акушерлік және педиатриялық қызметтер үшін заманауи диагностикалық және қосалқы құрылғылар, фетальды мониторлар, нәрестелердің жағдайын бақылауға, фототерапия жүргізуге және балаларды тексеруге арналған медициналық жабдықтар сатып алынды.

2026 жылы басқарушы компанияның қосымша қаржы бөлуі аясында бұл бөлімшелерді қажетті медициналық техникамен қамту жұмыстары жалғасын тапты. Ана мен бала денсаулығын сақтау – аурухана жұмысының аса маңызды бағыттарының бірі. Жүктілік кезінде және босану барысында әйелге сапалы медициналық көмек көрсету, дүниеге келген сәбидің жағдайын жіті бақылау, балаға қажетті ем-домды дер кезінде жүргізу үшін мамандардың жоғары біліктілігімен қатар, заманауи медициналық жабдықтардың болуы да маңызды.

Болашақ ұрпақтың денсаулығы осы алғашқы кезеңнен қалыптасады. Сондықтан ана мен бала денсаулығына салынған әрбір инвестиция – бүкіл Талғар ауданының келешегіне салынған инвестиция.

ҚОЛДАУДЫ ҚАЖЕТ ЕТЕТІН ЖАНДАРҒА ЕРЕКШЕ КӨҢІЛ БӨЛІНЕДІ

Медициналық көмектің баршаға қол-

жетімді болуы – Талғар аудандық орталық ауруханасы жұмысының негізгі қағидаттарының бірі.

Егде жастағы адамдарға, мүгедектігі бар жандарға, ардагерлерге, тыл еңбеккерлеріне және әлеуметтік қолдауды қажет ететін өзге де тұрғындарға ерекше көңіл бөлінеді.

Оларға медициналық көмек Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі және міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жүйесі аясында көрсетіледі.

Созылмалы аурулары бар пациенттер үшін денсаулық жағдайын тұрақты бақылау, профилактикалық тексерулерден өткізу және ауруды дер кезінде анықтау аса маңызды. Медициналық көрсетілімдерге сәйкес қажетті дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету, бейінді мамандардың көмегіне жолдау және медициналық оңалту шараларын ұйымдастыру да осы жұмыстың бір бөлігі.

Қозғалысы шектеулі адамдардың медициналық мекемелерге кедергісіз кіріп-шығуына жағдай жасауға да баса мән беріледі. Сондықтан инфрақұрылымды жаңғырту тек емдеу кабинеттерін жаңартумен шектелмейді. Ерекше қажеттілігі бар адамдар үшін қолайлы әрі кедергісіз орта қалыптастыру жұмыстары да кезең-кезеңімен жүргізіліп келеді.

Адамның жасы немесе денсаулығына байланысты мүмкіндіктерінің шектелуі – қажетті медициналық көмек алуына кедергі болмауы тиіс.

АУРУХАНАНЫҢ БАСТЫ БАЙЛЫҒЫ-МАМАНДАР

Медициналық техника қаншалықты заманауи болғанымен, денсаулық сақтау саласының негізгі тірегі – білікті маман.

Талғар ауданы тұрғындарының денсаулығы үшін күн сайын дәрігерлер, мейіргерлер, фельдшерлер, акушерлер, диагностика және қосалқы қызмет мамандары еңбек етеді.

Аудандық аурухана жұмысының өзіндік ерекшелігі бар. Мұндағы мамандар жоспарлы қабылдаудан бастап, шұғыл көмек қажет ететін ауыр жағдайдағы пациентке дейін түрлі клиникалық жағдайларға дайын болуы керек. Кейде науқастың өмірі мен денсаулығына қатысты маңызды шешімді санаулы минут ішінде қабылдауға тура келеді.

Сондықтан аурухананы заманауи техникамен жабдықтаумен қатар, мамандардың кәсіби біліктілігін арттыруға да ерекше мән беріледі. Диагностика мен емдеудің жаңа тәсілдерін меңгеру, қазақстандық және шетелдік әріптестермен тәжірибе алмасу – медициналық көмектің сапасын арттырудың маңызды бөлігі.

Бүгінгі міндет – жаңа жабдықтарды сатып алумен ғана шектелмей, олардың мүмкіндігін пациенттің денсаулығы үшін барынша тиімді пайдалану.

ДАМУ ЖОЛЫНДАҒЫ АУРУХАНА

Соңғы жылдары Талғар аудандық орталық ауруханасында елеулі өзгерістер болды. Алайда денсаулық сақтау саласын жаңғырту – белгілі бір межемен аяқталатын жұмыс емес, үздіксіз жүретін үдеріс.

Аудан халқының саны артып келеді, медициналық технологиялар жетіліп, диагностика мен емдеудің жаңа әдістері пайда болып жатыр. Соған сай тұрғындардың медициналық қызметтің сапасына деген талабы да жоғарылап келеді.

Сондықтан алдағы кезеңде диагностикалық мүмкіндіктерді одан әрі кеңейтуге, хирургиялық және мамандандырылған көмекті қамтамасыз ету, ана мен бала денсаулығын қорғауға, оңалту мен аурудың алдын алу бағыттарын жетілдіруге басымдық беріледі.

Атқарылған жұмыстың нәтижесі сатып алынған медициналық құрылғылардың санымен немесе жөнделген нысандардың көлемімен ғана өлшенбейді.

Ең маңызды нәтиже – қажетті тексеруден дер кезінде өтіп, тиісті емін алып, денсаулығын түзеп, отбасына оралған адам. Аурухана бөлімшелерінің жаңартылып, жаңа жабдықтардың алынуы, заманауи емдеу тәсілдерінің игерілуі және Талғар аудандық орталық ауруханасы ұжымының күнделікті еңбегі – бәрі де осы мақсатқа бағытталған.

Заманауи медицина халыққа жақын әрі қолжетімді болуы керек. Талғар аудандық орталық ауруханасы аудан тұрғындарының сапалы медициналық көмекті өз өңірінде алуына мүмкіндік жасау үшін даму мен жаңғыру жұмыстарын жалғастыра береді.

Майра ЕГЕМБЕРДИЕВА,
Талғар аудандық орталық ауруханасының директоры.

● БЕЛСЕНДІ ӨМІР САЛТЫ

БЕЛСЕНДІ ӨМІР - ЖАРҚЫН БОЛАШАҚ

Аға буын өкілдеріне белсенді өмір салтын насихаттау, олардың шығармашылық және қоғамдық белсенділігін арттыру мақсатында 2025 жылдың ақпан айында «Белсенді ұзақ өмір орталығы» Талғар ауданы филиалы ашылды. Басында тек 60 адам тіркелген орталығымыз бүгінгі таңда 300-ге жуық қызмет алушысы бар үлкен ұжымға айналды.

Орталыққа тіркелушілердің басым бөлігі Талғар қаласының тұрғындары болса, қалғандары-Талғар қаласына жақын орналасқан ауылдық округ зейнеткерлері. Алматы облысының барлық аудандарында мұндай орталық толық ашылған. Ал Талғар ауданы филиалы қарттарды ең көп қамтып отыр. Қызмет алушылардың 90 пайызы-әйел азаматтар. Орталықта 10 түрлі қызмет тегін көрсетіледі. Атап айтсақ, би, хор-вокаль, скандинавиялық жаяу жүру, цигун, йога, тоғызқұмалақ, жадыны нығайту, еңбек терапиясы, IT сауаттылығы, емдік дене шынықтыру. Сонымен қатар психолог пен медбике күнделікті көмек көрсетеді.

Осы бір жылда орталығымыз көптеген жетістіктерге қол жеткізді. Өткен жылы «Белсенді ұзақ өмір орталығы» қызмет алушылары арасында өткен байқауда орталығымыздың би тобы «Үздік би ұжымы» атанса, психологтар арасында өткен байқауда Нұрбатырова Айтжамал 1-ші орынды иеледі. Осы жылы сәуір айында орталығымыздың бір

кейін өмірге деген құштарлығы оянған, көңілді жанды байқадық. Басында тіл табыса алмайтын әжелер кейін құрбыға айналды. Мереке-мейрам, туған күн сынды маңызды күндерді бірге атап өтеді, тіпті көріспесе сағынысып тұрады. Қызмет алушылар ауданымызда өтетін маңызды іс-шараларға белсене қатысып, өмір бойы жинаған тәжірибелерінің қоғам үшін маңызды екендерін аңғартып отыр. «Белсенді ұзақ өмір орталығының» директоры Жәния Көпжүрсінқызы қарттардың хал-жағдайын, мұң-мұқтажын сұрап, орталығымызға арнайы атбасын бұрып тұрады.

Орталықтың жұмыс сапасын арттыру мақсатында психологиялық қолдау апталығы, қарттар айлығы, ашық есік күні сынды ауқымды шаралар ұйымдастырылып тұрады. Осы жылы наурыз айының 5-6 күндері Алатау қаласында ардагерлер арасында тоғызқұмалақтан өткен жарысқа осы орталықтың қызмет алушылары қатысып, жүлделі орынға қол жеткізген. Нақтырақ айтсақ, Спатаева Айсара 2-ші орын,

жылдығы салтанатты түрде аталып өтті. Кәсіби деңгейде өнер көрсеткен қарттар көрермендерін тәнті етті. Сондай-ақ бұл ұжым жыл сайын жаз мезгілінде облысымыз аумағындағы көркі көз сүріндіретін демалыс аймақтары мен Алматы қаласындағы мұражайларға да танымдық саяхат жасауды ұмытпайды. Өткен жылы қараша айында 17 қызмет алушымыз Біріккен Араб Әмірліктеріне барса, осы жылы Азербайжан еліне бірге аттанды. Олар алда әлемді аралауға құлшынып отыр.

Орталығымызға келген қызмет алушылардан психологиялық және физикалық жақтан жақсару байқалады. Олар осы орталықтың ашылғанына дән риза. Басында түрлі диагнозбен келгендер денсаулығындағы өзгерістерді қуана айтады. Инсулыт алған Макила Серікбайқызы жанадан келгенде жанары жабырқау, тым баяу сөйлейтін. Арада үш, төрт ай өткеннен

Егінжанова Бақыт пен Шоранова Алима 3-ші орынды иеледі. Олар осы орталыққа келгеннен бері ғана тоғызқұмалақ ойнап үйренген. Бұл нәтиже - әжелеріміз үшін үлкен жеңіс. Жасы үлкен болса да үйренуден жалықпаған асыл әжелер-жас ұрпақтың үлгісі.

Осы бір жарым жыл шамасында орталық аудандағы «Аналар кеңесі», «Жастар ресурстық орталығы» сынды мекемелермен бірлесе жұмыс атқарып, жас ұрпаққа ұлттық құндылығымыз бен салт-дәстүрімізді дәріптеп келеді. Шабыт пен қуанышқа толы белсенді өмір сүргісі келетін зейнеткерлерге есігіміз әрқашан ашық. Мұнда аға буын өкілдері өз замандастарын көріп, жаңа орта тауып, шүйіркелесіп шай ішіп, уақытты қызықты өткізеді.

Зорагүл ӘБІҚАДЫР,
«Белсенді ұзақ өмір орталығы» Талғар аудандық филиалының жетекшісі.

● ТӨРАЙЫМ ТОЛҒАНЫСЫ

Аналар кеңесі – отбасы мен қоғамның алтын арқауы

Қазақ қоғамында ана қашан да отбасының ғана емес, тұтас елдің ұйытқысы саналған. «Анаға қарап қыз өсер, әкеге қарап ұл өсер» деген халқымыздың даналығы отбасы тәрбиесінің қоғам келешегімен тікелей байланысты екенін аңғартады. Бүгінде осы дәстүрлі ұстанымдарды заман талабымен сабақтастырып, қоғамдық маңызды мәселелерді шешуге атсалысып жүрген құрылымдардың бірі – Аналар кеңесі.

Аналар кеңесі – әйел-аналардың басын қосып қана қоймай, отбасы құндылықтарын дәріптеуге, ұлттық тәрбиені нығайтуға, жас ұрпақтың бойына адамгершілік қасиеттерді сіңіруге бағытталған қоғамдық институт. Кеңестің негізгі бағыты – отбасы институтын сақтау және нығайту, бала тәрбиесіне көңіл бөлу, әйелдердің құқықтық сауаттылығын арттыру, қоғамдық келісім мен бірлікті бекемдеу. Аналар кеңестерінің жұмыс істеуі олардың қоғам өміріндегі қажеттілігін көрсетеді.

Аналар кеңесінің ең маңызды міндеттерінің бірі – отбасы құндылықтарын қорғау. Өйткені берік отбасы – берекелі қоғамның негізі. Бүгінде отбасылық қарым-қатынаста түрлі әлеуметтік және

Қазіргі кезде жасөспірімдер арасында құқық бұзушылықтың алдын алу, интернеттегі теріс ақпараттың ықпалынан қорғау, буллингке жол бермеу, отбасындағы зорлық-зомбылықтың алдын алу, патриоттық тәрбие беру сияқты мәселелердің маңызы артып отыр. Аналар кеңестері осы бағыттарда мектептермен, ата-аналармен, құқық қорғау органдарымен және қоғамдық ұйымдармен бірлесе жұмыс жүргізе алады.

Кеңес мүшелері жастармен кездесіп, өмірлік тәжірибелерімен бөлісіп, үлкенді сыйлау, кішіге қамқор болу, Отанды сүю, еңбекқорлық, адалдық сияқты қасиеттердің мәнін түсіндіреді. Мұндай кездесулердің тәрбиелік мәні зор.

Қазақ халқының салт-дәстүрі мен

психологиялық мәселелер кездеседі. Жас отбасылардың қиындықтары, ата-ана мен бала арасындағы түсініспеушілік, ажырасу мәселесі, бала тәрбиесі сияқты мәселелерге кеңес мүшелері бейжай қарамайды.

Осы бағытта жас отбасылармен кездесулер өткізу, түсіндіру жұмыстарын жүргізу, қажет болған жағдайда мамандардың көмегіне жүгіну, отбасылық даулардың алдын алу сияқты жұмыстар атқарылады.

Бұл – жай ғана ақыл айту емес, өмірлік тәжірибеге сүйенген тәрбиелік жұмыс. Себебі үлкен адамның бір ауыз сөзі кейде жас отбасыға үлкен ой салып, дұрыс шешім қабылдауға жол көрсетуі мүмкін.

Аналар кеңесінің тағы бір маңызды бағыты – өскелең ұрпақ тәрбиесі. Бала тәрбиесі тек мектеп пен ата-ананың міндеті емес, бұл – бүкіл қоғамның жауапкершілігі.

әдет-ғұрпы ғасырлар бойы ұрпақ тәрбиесінің негізгі мектебі болып келді. Бесікке салу, тұсаукесер, бата беру, үлкенге құрмет көрсету, кішіге ізет білдіру секілді дәстүрлердің астарында терең тәрбие жатыр.

Аналар кеңесі осы құндылықтарды жаңғыртуға ерекше көңіл бөледі. Өйткені ұлттық тәрбие – өткенді қайталау емес, атадан балаға жеткен ізгі қасиеттерді бүгінгі заманмен үйлестіріп, келешек ұрпаққа жеткізу. Өңірлерде ұлттық салт-дәстүрді насихаттайтын кездесулер, мәдени шаралар, тәрбиелік басқосулар өткізіліп келеді.

«Мәдениетті ана – мәдениетті ұлт» деген ұстанымның өзі ана тәрбиесінің қаншалықты маңызды екенін көрсетеді. Ана отбасындағы мейірімнің, татулықтың, тәрбиенің бастауы болса, оның қоғамдағы белсенділігі де көптеген игі бастамаларға жол ашады.

Аналар кеңесінің қызметі отбасы мәселелерімен ғана шектелмейді. Әртүрлі этнос өкілдері арасындағы татулықты нығайту, ортақ құндылықтарды дәріптеу, жастарды достық пен өзара құрметке тәрбиелеу – кеңес жұмысының маңызды бағыттарының бірі. Мемлекеттік органдармен, қоғамдық ұйымдармен, этномәдени бірлестіктермен бірлесіп өткізілетін іс-шаралар осы мақсатқа қызмет етеді.

Бұл ретте Аналар кеңесінің ерекшелігі – оның қоғамдағы мәселелерге тек сырттай бақылаушы ретінде қарамай, нақты іске араласуы. Мұқтаж отбасыларға қолдау көрсету, қиын жағдайға тап болған әйелдер мен балаларға көмек ұйымдастыру, құқықтық және ақпараттық кеңес беру секілді жұмыстардың да маңызы зор.

Бүгінгі қазақ әйелі – отбасының ұйытқысы ғана емес, қоғамдық өмірдің белсенді мүшесі. Мемлекеттік қызметте, білім мен ғылымда, денсаулық сақтау, мәдениет, кәсіпкерлік және басқа да салаларда еңбек етіп жүрген әйелдер ел дамуына өз үлесін қосып келеді.

Аналар кеңесі осы белсенділікті қоғамдық игілікке бағыттауға мүмкіндік беретін алаң ретінде де маңызды. Кеңес мүшелері өздерінің өмірлік тәжірибесін пайдалана отырып, жас буынға бағытбағдар береді, әйелдердің құқықтық сауатын арттыруға және әлеуметтік мәселелерді шешуге атсалысады.

Сондықтан Аналар кеңесінің жұмысы – бір күндік науқан емес, қоғамның рухани саулығына бағытталған жүйелі жұмыс. Оның нәтижесі бірден көрінбеуі мүмкін. Бірақ отбасындағы татулықтың сақталуы, баланың дұрыс тәрбиеленуі, жас адамның жаман әдеттен аулақ болуы, үлкен мен кішінің арасындағы сыйластықтың нығаюы – қоғам үшін аса маңызды нәтиже.

Қорытындылай айтқанда, Аналар кеңесі-отбасы мен қоғамды байланыстыратын алтын көпір. Оның басты мақсаты – ананың тәрбиелік өнегесін пайдалана отырып, берік отбасы, тәрбиелі ұрпақ, бірлігі жарасқан қоғам қалыптастыру.

Ана – шаңырақтың шырағы. Ал шаңырақтың берекесі артса, елдің де мерейі өседі. Сондықтан Аналар кеңесінің бастамаларын қолдау, оның қоғамдық әлеуетін арттыру – отбасы құндылықтарын сақтауға, ұлттық тәрбиені күшейтуге және болашақ ұрпақтың жарқын келешегіне жасалған маңызды қадам.

Сәуле РАЙЫМҚҰЛОВА,
Тұздыбастау ауылдық әйелдер кеңесінің төрайымы.
Талғар ауданы.

● ДӘСТҮРЛІ ДІН

АҚПАРАТТЫҚ САҒАТ ӨТТІ

Кеңдала ауылдық кітапханасында жастардың діни сауаттылығын арттыру, ұлттық құндылықтарды дәріптеу және қоғамдағы рухани тұрақтылықты нығайту мақсатында «Дәстүрлі дін және ұлттық бірегейлік» тақырыбында ақпараттық сағат өткізілді.

Шара барысында дәстүрлі құндылықтарымыздың ұрпақ тәрбиесіндегі орны, ұлттық салт-дәстүр мен рухани мұраның маңызы туралы ой қозғалды. Қатысушыларға діни ақпаратты дұрыс дереккөздерден алу, кез келген ақпаратқа сын тұрғысынан қарап, арандатушы әрі күмәнді діни насихатқа ермеудің маңыздылығы түсіндірілді.

Ұлттық бірегейлік – ел бірлігінің негізі. Дәстүрді құрметтеу – рухани сабақтастықты сақтау. Білімді болу – адасудан сақтанудың маңызды жолы.

Ақпараттық сағат барысында қатысушылар өз ойларымен бөлісіп, көкейлеріндегі сұрақтарына жауап алды.

Жастардың саналы, білімді, отансүйгіш болып қалыптасуы – баршамызға ортақ міндет. Рухани құндылықтарды дәріптеп,

татулық пен өзара құрметті сақтайық! Білімді ұрпақ – берік елдің тірегі!

Б.КӨЛБАЕВ,
Кеңдала ауылдық округі ардагерлер кеңесінің төрағасы.
Талғар ауданы.

Газетіміздің Талғар ауданына арналған арнайы санын әзірлеген **СИҚЫМБЕКТИҢ** Алтынбайы.

АЛАТАУ
Ардагері

Басылым 2023 жылғы 7 қыркүйектен шыға бастады

БАС РЕДАКТОР:

Роза Айдарбекова
Тел.: 8 777 251 9310

ТІЛШІЛЕР:

Алтынбай Сықымбек
Тел.: 8 705 965 3661

Рамазан Елешев
Тел.: 8 747 706 1334

Жарияланған мақала авторларының пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді.

«Алатау ардагері» газетінде жарияланған материалдарды көшіріп басу үшін редакцияның жазбаша рұқсаты керек.

Газет аптасына 1 рет – жұма күні шығады

Суреттердің сапасы үшін редакция жауап бермейді.

Қазақстан Республикасы Ақпарат және даму министрлігінің Ақпарат комитетінде 2023 жылдың 21 тамызында тіркеліп KZ91VPY00075894 номерлі куәлігі берілген.

Газет «Алатау-Болашақ» акционерлік қоғамының баспаханасында басылды. Алматы қаласы С.Мұқанов көшесі, 223-В.

МЕКЕНЖАЙЫМЫЗ:

Қонаев қаласы, Жамбыл көшесі, 13/1.

«Алатау ардагері» газеті басылымының бүгінгі санның таралымы – 4327

Тапсырыс №2458

Индексі – 65472.